

Короткі прогулянки мистецькими нетрями

Микола Грох – один із небагатьох знайомих мені митців, писати про яких можею безкінечно.

Ольга КРАСОВСЬКА,
Ольга ПРОКОПЧУК (фото)

67

Нещодавно у столичному Будинку художника відбулася комплексна презентація з Миколою Никифоровичем у головній ролі. Зібралось близько коло знаного митця: людей зо 200. Художник підвів ризику одразу під кількома творчими подіями останнього часу. Передусім режисер Ксенія Білошицька та оператор Володимир Новосад зняли фільм про нашого героя. Далі: 2007-го у видавництві «Мистецтво» вийшов друком авторський двотомник Гроха «Нариси з історії костюма»: заслужений художник віддав цій темі чи не все творче життя. 2011-го у видавництві *Fine Art* народився його альбом «Акварель». І завершує перелік позитиву нещодавній вихід у видавництві «Ярослав Вал» альбому «Микола Грох. Графічні спостереження». Подвижники, причетні до цих віх, брали слово напередбій із гостями, наче здійснювали короткі прогулянки творчими нетрями.

А тим часом у холі на першому поверсі перешіптувалися між собою його творіння: окремою ланкою цього заходу була виставка робіт, що їх митець досі не показував своїм шанувальникам. Одну половину демонстрованого становили чорно-білі композиції (збільшені копії ескізів пером, що є «кухнею» художника), другу – твори в техніці гравірування олівцем по акварелі та олійній пастелі. Стосовно останнього: потяг до експериментаторства супроводжує Миколу Никифоровича впродовж усього його шляху.

Традиційно хол не є найбільш освітленим приміщенням споруди. Однак цей факт зіграв на користь експозиції. Роботи лили світло зсередини й, здавалося, ставали багатомірними, оголюючи виворіт кожної деталі. Мазки, лінії оживали, додаючи динаміки й без того нестатичним зображенням. У напівсутінковості спадало на думку, що художник відкриває таку собі реальність реальності: інший простір для життя звичних предметів та образів, сповнений суто «грохівського» шиком, аристократизмом. Ця винайдена естетська реальність змушувала відходити від експонатів і, наче під гіпнозом, вертатися раз у раз. Злітати подумки над церковними банями, занурюватися в пелюстки ірисів і чорнобривців, блукати численними скляними поверхнями, бавитися з якими так нещадно та віртуозно може лише Грох. А далі – сканувати уявою лінії рисунка, в яких безмежно багато підтекстів. Наштовхуватися на знайому фігуру Дон Кіхота на коні Росинанті та мимоволі проектувати сутність борця з вітряками на постать художника. Паралель, до речі, має право на існування: Микола Грох такий само невгамовний романтик. Так, воявоначність не є його коником, проте він усе-таки б'ється – з вітряками невігластва та нехлюйства. Одне з полів цієї мирної битви – Художня студія НСХУ при Будинку художника, яку Микола Никифорович створив майже 20 років тому та в якій навчає мистецької мудрості дорослих і малих.